Nr 26

Inrikesutskottets betänkande i anledning av motion om vidgade möjligheter till praktikarbete.

Motionen

I motionen *1974:1552* av herr Hellström m. fl. (s) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär utredning och förslag angående praktikarbetets framtida ställning i utbildnings- och arbetsmarknadssystemet i enlighet med de riktlinjer som angivits i motionen.

I motionen framhålls att ungdomens möjligheter till praktik och erfarenhet av praktiskt arbete i skolsystemet har en central roll om man vill komma till rätta med arbetslösheten bland ungdom. Detta förutsätter en bättre tillgång till praktikplatser men lika viktigt är enligt motionärerna att man inför möjlighet till erfarenhet av praktiskt yrkesarbete i skolsystemet genom fördjupad praktisk yrkesorientering i grundskolan och genom att praktisk yrkesverksamhet och studier varvas i gymnasieskolan. Motionärerna konstaterar att visst utredningsarbete om samhälleliga praktikfrågor utförts av statens personalnämnd och att fortsatt kartläggning av praktikbehov m. m. har tagits upp av arbetsmarknadsstyrelsen i samarbete med skolöverstyrelsen, universitetskanslersämbetet och arbetsmarknadens parter. En övergripande utredning på området saknas emellertid och bör komma till stånd.

Sysselsättningsutredningen m. m.

I direktiven för den i mars 1974 tillsatta sysselsättningsutredningen anförs under avsnittet om sysselsättningspolitiken och arbetslivets villkor bl. a. följande:

Utbyggnaden av grundskolan, gymnasieskolan, den högre utbildningen och annan vuxenutbildning innebär att tidpunkten för ungdomens inträde i arbetslivet senareläggs. En bristande anpassning mellan näringsliv och utbildning har skapat vissa svårigheter för ungdomen på arbetsmarknaden. Särskilt gör sig dessa svårigheter gällande i övergången från studier till arbete. Olika typer av insatser som underlättar ungdomens inträde i arbetslivet bör därför övervägas. En möjlighet är att genom utvidgad praktik förbereda ungdomen för arbetslivet. Återkommande utbildning är en annan möjlighet i detta sammanhang. Lagstiftning, som syftar till att ge den enskilde rätt till ledighet från sitt arbete för studier, förbereds f. n. inom Kungl. Maj:ts kansli.

Det avslutningsvis berörda lagstiftningsförslaget har lagts fram i höst i den till utskottet remitterade propositionen 1974:148.

Speciella frågor rörande praktikarbete har tidigare i år behandlats av

riksdagen, se SfU 1974:18 (ersättning till studerande under praktiktjänstgöring) och SoU 1974:5 (ersättning vid förpraktik).

Utskottet

I den föreliggande motionen framhålls betydelsen av praktikarbete för att underlätta ungdomens inträde på arbetsmarknaden. Motionärerna anser att brist på erfarenhet av praktiskt yrkesarbete är ett svårt hinder för ungdomar att få fotfäste på arbetsmarknaden. De vill komma till rätta med denna brist på två sätt: dels bör teoretiska studier på olika nivåer varvas med inslag av praktisk yrkeserfarenhet, dels bör ungdomar som efter utbildningens slut inte kan få anställning i stället tillförsäkras viss tids praktikarbete. Med dessa utgångspunkter föreslås att en övergripande utredning får i uppdrag att lägga fram förslag om den framtida utformningen av praktikarbetets ställning i arbetsmarknads- och utbildningssystemet.

Som motionärerna erinrat om har statens personalnämnd undersökt praktikmöjligheterna i statlig verksamhet och lagt fram en slutrapport härom i oktober 1973. En fortsatt och utvidgad kartläggning av praktikbehov och arbetsmarknadens möjligheter att tillgodose praktikbehoven utförs av arbetsmarknadsstyrelsen i samråd med vissa andra statliga ämbetsverk och parterna på arbetsmarknaden. Resultatet av kartläggningen beräknas föreligga i början av år 1975.

Sedan motionen väcktes har genom sysselsättningsutredningen startats ett brett upplagt planeringsarbete för den framtida sysselsättningspolitiken. I utredningens uppdrag ingår att överväga olika insatser för att underlätta ungdomens inträde i arbetslivet. I sammanhanget framhålls särskilt möjligheterna till utvidgad praktik och återkommande utbildning.

Det ovan redovisade utredningsarbetet innebär att syftet med motionen är tillgodosett, och något initiativ i anledning av densamma är därför inte erforderligt.

Utskottet hemställer

att motionen 1974:1552 inte föranleder någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 november 1974

På inrikesutskottets vägnar
KARL ERIK ERIKSSON

Närvarande: herrar Eriksson i Arvika (fp), Fagerlund (s), Nordgren (m), Stridsman (c), fru Hörnlund (s), fru Jonäng (c), fru Ludvigsson (s), herrar Oskarson (m), Nilsson i Kalmar (s), Gustafsson i Säffle (c), Lorentzon (vpk), Jonsson i Mora (fp), Granstedt (c), fru Berglund (s) och herr Nygren (s).

GOTAB 74 8292 Stockholm 1974